

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
 Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО

Директор ННІНО

Михальченко О.А.

«02» 02 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальних робіт

 А.Полухін

«03» 02

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
« Економічна теорія »

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
 Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
 Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	180/6	38	38	–	104	.....	-	Екзамен 2 с
Заочна	3	180/6	10	8	–	162	К.р.-3 с	-	Екзамен 3 с

Індекс: (НБ) -11-281/20-1.11
(НБ) -11-2813/20-1.11

СМЯ НАУ РП 17.05 (10-д)–01–2021

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)-01-2021
		Стор. 2 із 12	

Робочу програму навчальної дисципліни «**Економічна теорія**» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № НБ -11-281/20-1.11 № НБ -11-281з/20-1.11 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
професор кафедри
публічного управління та адміністрування

 / Михальченко О.А. /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми ««Публічне управління та адміністрування»» – кафедри публічне управління та адміністрування протокол № 5 від «   » 11 2020 р.

Завідувач кафедри / Грущинська Н.М. /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 2 від « 25 » 11 2020 р.

Голова НМРР Михальченко О.А.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	5
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план)	7
2.2. Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.2019, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місце : навчальна дисципліна «Економічна теорія» є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування, і відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу політично-економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури;
- набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей процес відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню здобувачами вищої освіти такими **компетентностями**:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)–01–2021
		Стор. 5 із 12	

- здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій;

- здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;

- здатність застосовувати сучасні методи аналізу і вирішення проблем, зокрема проблем суспільної безпеки в авіаційній галузі, а також методи прийняття рішень та реалізації їх на практиці.

Навчальна дисципліна дає можливість досягти таких **результатів навчання**:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства;

- розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;

- уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов;

- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності;

- вміти застосовувати сучасну методологію вирішення управлінських проблем, зокрема в авіаційній галузі.

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» базується на знаннях дисципліни «Вступ до публічного управління та адміністрування» та є основою для вивчення таких дисциплін, як «Економіка підприємства», «Теорія економічного аналізу», а також підготовки кваліфікаційної роботи.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме: навчального модуля.

Модуль 1. Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства.

Тема 1. Економіка як наука.

Зміст. Економіка як об'єкт дослідження системи економічних наук. Роль економічної теорії. Етапи розвитку економічної науки. Економіка як наука про оптимізацію вибору в умовах обмеженості ресурсів. Методи та рівні економічного аналізу. Позитивна та нормативна економіка.

Тема 2. Економічна система.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)–01–2021
		Стор. 6 із 12	

Зміст. Національна економіка та економічна система. Відносини власності, їх суб`єкти та об`єкти. Типи та форми власності. Суть, структура та показники розвитку продуктивних сил. Типи економічних систем. Змішана економіка та її моделі.

Тема 3. Ринковий механізм.

Зміст. Ринок та ринкові структури. Роль конкуренції. Попит, пропонування та ціна як основні ринкові змінні. Взаємодія попиту та пропонування. Ринкова рівновага та зміни у стані рівноваги. Інфраструктура ринку.

Тема 4. Економіка домогосподарства.

Зміст. Домогосподарства та їх економічні функції у ринковій економіці. Суть та види потреб. Економічні потреби та їх класифікація. Взаємозв`язок потреб та інтересів. Поведінка домогосподарств як споживачів благ. Утворення індивідуального та ринкового попиту. Домогосподарства як постачальники ресурсів та отримувачі доходів. Функціональний та персональний розподіл доходів. Розподіл доходів між споживанням и заощадженням.

Тема 5. Економіка фірми.

Зміст. Сутність підприємництва, його суб`єкти та об`єкти, види підприємницької діяльності та її організаційно-економічні форми. Виробнича функція та витрати виробництва. Прибуток як мета підприємницької діяльності. Види прибутку. Оптимізація рішення фірми щодо обсягу виробництва та формування індивідуального і ринкового пропонування. Рентабельність виробництва та фактори, що її визначають. Економічна рента та її види.

Тема 6. Національна економіка та результати її функціонування

Зміст. Система національних рахунків: принципи побудови та основні показники. Валовий внутрішній продукт і методи його обчислення. Валовий національний продукт. Номінальний та реальний ВВП (ВНП). Кругопотік продуктів і доходів у відкритій змішаній економіці та похідні макроекономічні показники. Основні макроекономічні тотожності як умови рівноваги економічної системи.

Тема 7. Циклічність економічного розвитку та економічне зростання

Зміст. Суть економічного розвитку, його цілі та принципи. Фактори економічного розвитку. Типи та моделі економічного розвитку. Циклічні коливання економічної динаміки: суть, фази, види та причини. Показники, види та соціально-економічні наслідки безробіття. Суть, види та соціально-економічні наслідки інфляції. Економічне зростання, його критерії, показники, типи та фактори.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)-01-2021
		Стор. 7 із 12	

Тема 8. Економічна роль держави

Зміст. Неспроможності ринку та необхідність державного втручання в економіку. Економічні функції держави. Фіскальна політика, її цілі, види, інструменти та механізм впливу на економіку. Монетарна політика, її цілі, види, інструменти та механізм впливу на стан економіки.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства».									
1.1	Економіка як наука	2 семестр				2 семестр			
		19	2 2	2 2	11	25	2	2	21
1.2	Економічна система	19	2 2	2 2	11	-	-	-	-
		20	2 2	2 2	12	21	-	-	21
1.3	Ринковий механізм	20	2 2	2 2	12	21	-	-	21
		24	2 2 2	2 2 2	12	25	2	2	21
1.4	Економіка домогосподарства	20	2 2	2 2	12	21	-	-	21
		24	2 2 2	2 2 2	12	25	2	2	21
1.5	Економіка фірми	20	2 2	2 2	12	21	-	-	21
		24	2 2 2	2 2 2	12	21	2	2	17
1.6	Національна економіка та результати її функціонування	20	2 2	2 2	12	21	2	-	19
		23	2 2 2	2 2 1	12	21	2	2	17
1.7	Циклічність економічного розвитку та економічне зростання	20	2 2	2 2	12	21	2	-	19
		23	2 2 2	2 2 1	12	21	2	2	17
1.8	Економічна роль держави	23	2 2 2	2 2 1	12	21	2	2	17
1.9	Виконання домашнього завдання/ контрольної роботи (домашньої)	8	-	-	8	8	-	-	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	3	-	1	2	-	-	-	-
Усього за модулем №1		180	38	38	104	180	10	8	162
Усього за навчальною дисципліною		180	38	38	104	180	10	8	162

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)–01–2021
		Стор. 8 із 12	

2.2 Домашнє завдання, контрольна робота (домашня)

Домашнє завдання, контрольна робота (домашня) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання, контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, відведений для виконання домашнього завдання, контрольної роботи - до 8 год самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Економічна теорія» є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти. Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання:

- словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (рішення задач, ділові ігри).

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології, як робота в малих групах, кейси, семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Шевченко А.С. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.

3.2.2. Соколов М. Економічна теорія: навч.посіб./М.Соколов, М.Горбач, В.Бугас. К. : Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 532с.

3.2.3. Семенченко В. Економічна теорія: навч.посіб. / Семенченко В., Коваленко Д., Бугас Д. К. : Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 428 с.

3.2.4. Якобчук В. Економічна теорія: навч.посіб. К.: Видавництво Ліра, 2015. 408 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)-01-2021
		Стор. 9 із 12	

Допоміжна література

3.2.5 Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д.Дзюбик, О.С.Ривак 3-тє вид., переробл. і доповн. К. «Знання», 2014. 423 с.

3.2.6 Мороз В.В., Сафронова О.М., Олійник Н.І. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності : конспект лекцій / В. В. Мороз, О. М. Сафронова, Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2017. 180 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті:

3.3.1. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua/>

3.3.2. Ліга Бізнес-Інформ: www.liga.net/

3.3.3. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/

3.3.4. Українське право: www.ukr.pravo.com/

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1.

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1 «Загальні засади економіки. Економіка домашнього господарства»		
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес-опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (2 бали*15)	30	30
Виконання та захист домашнього завдання, контрольної роботи (домашньої)	30	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 36 балів</i>		—
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2 Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3 Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05.(10-д)-01-2021
		Стор. 10 із 12	

навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості поточного контролю.

4.4 Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічна теорія»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 17.05.(10-Д)-01-2021

Стор. 11 із 12

прим.	передано (підрозділ)	видачі	отримувача
1	03.02	03.02.21	Літературна Мешинка

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознаймо- лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Мельничук І. І.	25.08.2022	І. Мельничук	Фізічна, РБ - 11-281/22 РД - 11-221/22

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічна теорія»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 17.05.(10-д)-01-2021

Стор. 12 із 12